

OBSAH

Předmluva	19
Úvod	27
1 MINIMUM Z ANATOMIE A FYSIOLOGIE MOZKU	33
2 SMYSLY	37
Zrak	37
Sluch	38
Čich	38
Chuť	39
Smysl tělový	39
Vnímání prostoru	40
Vnímání času	40
Čítí	41
<i>Cenestopatie</i>	41
Pocity tělové a orgánové	42
Husí kůže	42
Hlad	43
<i>Jedlíci a pijáci</i>	44
Žízeň	44
Únava	45
Bolest	46
Gnosie	46
3 VNÍMÁNÍ ŠALEBNÉ	49
Pareidolie	49
Iluse	50
<i>Illusion du déjà vecu</i>	50
<i>Negativní iluse</i>	51
Depersonisace (odosobnění)	51
Představy	51
<i>Montážní představy</i>	52
<i>Živá představa (vise)</i>	52
Paměťové obrazy	53
<i>Paobraz</i>	53
<i>Názorový obraz</i>	53
<i>Představový obraz</i>	53
Pseudohalucinace	53
<i>Akuse hudby</i>	54
Halucinace	56
<i>Halucinace sluchové</i>	56
<i>Halucinace zrakové</i>	57
<i>Problém dvojníka</i>	58

<i>Halucinace čichové a chutové</i>	64
<i>Halucinace tělové</i>	64
<i>Halucinace psychomotorické</i>	65
<i>Halucinace psychické (intrapsychické)</i>	65
<i>Halucinace inadekvátní</i>	66
<i>Chování halucinantů</i>	67
4 KDO PODLÉHÁ PŘELUDŮM	69
Představový obraz	69
Deprivace	71
Eidetismus	71
Deuteroskopie	73
Co zažili naši pacienti	75
Autoři strašidelných příběhů	76
Strašidla a nadpřirozeno vůbec považované za realitu, s níž je nutno počítat	77
<i>Různá zjevení</i>	77
<i>Právní ustanovení o strašidlech</i>	80
5 EMOCE	87
Nálada	88
Radost	88
<i>Smích</i>	89
Smutek	89
<i>Pláč</i>	90
Zlost	90
Úzkost a strach	91
6 PUDY	93
Pud pohlavní	94
<i>Pud pohlavní v mytologii</i>	94
<i>Amazonky</i>	94
<i>Početí</i>	95
<i>Onanie (masturbace, ipsace)</i>	96
Deviace pudu pohlavního	96
<i>Homosexualita</i>	96
<i>Hypererotismus</i>	97
<i>Sadismus (neronismus, aktivní algolagnie)</i>	97
<i>Masochismus (pasivní algolagnie)</i>	98
<i>Symbolický masochismus</i>	99
Magický význam bolesti	99
<i>Šachsej-vachsej</i>	100
<i>Flagelanti</i>	102
<i>Někteří historičtí sadisté</i>	103

Involuční prezenilní a senilní psychosy	349
Neurosy	350
<i>Neurosa úzkostná (anxiosní)</i>	350
25 OTRAVY	353
Vraždy	353
Fantastická psychofarmakologie	354
Rozdělení psychofarmak	356
Toxikomanie	357
Psychotoxikologie	357
<i>Alkohol</i>	359
<i>Opilost (ebrietas)</i>	360
<i>Delirium tremens</i>	360
<i>Alkoholová halucinosa</i>	361
<i>Chronický alkoholismus</i>	362
<i>Kofein</i>	363
<i>Tabák</i>	363
<i>Betel</i>	363
<i>Opium a látky příbuzné</i>	363
<i>Heroin</i>	365
<i>Hašiš</i>	365
<i>Kokain</i>	368
<i>Efedrin, Psychoton a látky příbuzné</i>	369
<i>Atropin</i>	370
<i>Otrava potravinami</i>	371
<i>Jiné otravy</i>	372
<i>Látky s účinkem psychickým</i>	373
<i>Ataraktika</i>	373
<i>Delirogeny (halucinogeny)</i>	374
<i>Mezkalin</i>	376
<i>Harmin (banisterin)</i>	377
<i>Bulbokapnin</i>	378
<i>Tryptaminové deriváty</i>	378
<i>Psilocybin</i>	379
<i>LSD</i>	379
26 ZRŮDY A TĚLESNĚ POSTIŽENÍ	383
<i>Zrůdy v mythologii</i>	383
<i>Výklad zrůd</i>	383
<i>Dvojčata</i>	384
<i>Srostlá dvojčata</i>	385
<i>Různé druhy zrůd</i>	386
<i>Gigantismus</i>	387
<i>Nanismus</i>	387

<i>Kyfoskoliotici</i>	. . . . .	387
<i>Kožní nemoci</i>	. . . . .	388
<i>Hirsutismus</i>	. . . . .	388
<i>Rutilismus</i>	. . . . .	389
<i>Strabismus</i>	. . . . .	389
<i>Literární a jiné zkazky</i>	. . . . .	389
<i>Obři, trpaslíci a siláci v bájích</i>	. . . . .	390
27 ZÁVĚREČNÁ KAPITOLA		
PSYCHIATRIE A TRANSCENDENTNO	. . . . .	393
Literatura	. . . . .	425

Krev	104
<i>Taurobolie</i>	104
<i>Lidské oběti</i>	104
Některé další deviace	105
<i>Fetišmus</i>	106
<i>Exhibicionismus</i>	107
Magický význam nahoty	108
Pud péče o potomstvo	108
Pud obživný	110
Pud sebezáchovy a sebevraždy	113
<i>Pud útěkový</i>	115
<i>Pud ničivosti</i>	115
<i>Golem</i>	115
Pud sdružovací	116
Pud orientační	117
Pud po zpříjemnění života	117
Pud zdobivosti	118
7 MYŠLENÍ	119
Představy	119
Vzpomínka	120
Montážní představy	120
Živá představa	121
Fantasie	121
Magické myšlení	122
Pověry	123
<i>Uhrnutí (uřknutí)</i>	124
<i>Ordálie (boží soudy)</i>	125
Dominující představy	127
Myšlenky vtíravé	127
Myšlenky alogenní	127
8 BYTOSTI NESKUTEČNÉ, KTERÉ VZNIKLY Z MONTÁŽNÍCH PŘEDSTAV	129
Domácí duchové	129
Bytosti, které mají vztah k sexu	130
Duchové osudu	131
Bytosti horské, vodní a lesní	131
<i>Divoženky</i>	131
<i>Diví muži</i>	132
<i>Polednice a klekánice</i>	132
<i>Víly</i>	133
<i>Meluzína</i>	133
<i>Nymfy horské, vodní a lesní</i>	134

<i>Vodník (hasrman)</i>	136
Děsivé bytosti řecké mythologie	139
<i>Hekaté</i>	139
<i>Graie</i>	139
<i>Medusa</i>	139
<i>Erinye</i>	140
Andělé	141
<i>Andělé jak o nich psal Swedenborg</i>	143
Ďábel	145
<i>Sukubové a inkubové</i>	151
<i>Žena a ďábel</i>	152
<i>Čertův strach</i>	152
<i>Jména a kompetence ďáblů</i>	152
<i>Lilith</i>	153
<i>Ďábel v psychosách</i>	154
Bytosti nadpřirozené částečně podoby zvířecí	154
<i>Egyptští bohové</i>	154
<i>Satyrové</i>	155
<i>Kentaurové</i>	155
<i>Sfinx</i>	155
<i>Harpyje</i>	156
<i>Minotaurus</i>	156
Nadpřirozená zvířata	156
<i>Pegasus</i>	156
<i>Chimaira</i>	156
<i>Drak</i>	157
<i>Pták noh</i>	159
<i>Fénix</i>	160
<i>Jednorožec</i>	160
Záhadné zjevy	161
<i>Bludičky (světýlka)</i>	161
<i>Mořský had</i>	161
<i>Netvor z Loch Nessu</i>	163
Lidé vtělující se do zvířat a stromů	163
<i>Leopardí a kajmaní muži</i>	163
<i>Vlkodlak</i>	163
<i>Člověk a strom</i>	164
9 PAMĚŤ	165
Rozdělení paměti	165
Poruchy paměti	166
<i>Hypermnesie (nadměrné zvýšení paměti)</i>	166
<i>Hypomnesie (snížení paměti)</i>	167
<i>Amnesie</i>	168

<i>Ekmmesie</i>	168
<i>Paramnesie</i>	168
<i>Vzpomínkové klamy</i>	169
<i>Vaticinatio ex eventu, ex post</i>	169
<i>Věštění</i>	169
<i>Věštění jako projev nemoci</i>	175
<i>Skotomy paměti</i>	175
<i>Konfabulace</i>	176
<i>Pseudologia phantastica (báživá lhavost)</i>	176
<i>Baron Prášil</i>	177
<i>Historie klame</i>	178
<i>Literární a tradiční postavy</i>	179
<i>Cyrano de Bergerac</i>	179
<i>Johann Faust</i>	179
<i>Don Quijote</i>	181
<i>Don Juan</i>	182
<i>Enšpígl</i>	182
<i>Sam Weller</i>	183
<i>Švejk</i>	183
<i>Tartarin z Tarasconu</i>	183
<i>Popelka</i>	183
<i>Divadelní postavy</i>	184
10 PŘÁNÍ, CHTĚNÍ, KONÁNÍ A JEDNÁNÍ	185
<i>Přání</i>	185
<i>Příklady</i>	185
<i>Stupor</i>	186
<i>Záraz</i>	186
<i>Flexibilitas cerea</i>	186
<i>Negativismus</i>	186
<i>Povelová automatie</i>	187
<i>Impulsivní konání</i>	187
<i>Raptus</i>	187
<i>Stereotypie</i>	187
<i>Pudové nutivé konání</i>	187
<i>Obsedantní jednání</i>	188
<i>Kontrérní představy</i>	188
<i>Vztah obsesí k pověrám</i>	189
11 BLUDY	193
<i>Příklady z mythologie</i>	196
12 SUGESCE A SUGESTIBILITA	199
<i>Sugesce</i>	199
<i>Sugestibilita</i>	199

Repudiace	200
Autosugesce	200
Sugestivní terapie	201
13 MAGICKÉ KONÁNÍ	203
Čarování	203
Čarodějnice	204
Nápoje lásky	206
Čarování milostné	206
Čarodějnické scény v literatuře	207
Čarování ve 20. století	209
Volt	210
Lebka	210
Uctívání ďábla a satanismus	211
Voodoo	213
Zombie	214
Sabat	215
14 ČARODĚJNICKÉ PROCESY	219
Odpůrci čarodějnických procesů	220
Pronásledování čarodějnictví	220
<i>Urban Grandier</i>	223
Čarodějnictví z hlediska psychologie a psychiatrie	226
15 POZORNOST	229
Orientační reflex	229
Různé stránky a druhy pozornosti	229
16 INTELIGENCE A INTELEKT	231
Pojem inteligence a její stanovení	231
Druhy inteligence	231
Intelekt	232
Vývoj inteligence	233
Inteligence a etika	235
17 VĚDOMÍ	237
Spánek	239
<i>Usínání (hypnagogium)</i>	240
<i>Probouzení (hypnagogium)</i>	241
<i>Sen</i>	242
<i>Vykládání snů</i>	243
<i>Symbolika Freudova</i>	243
<i>Nespavost</i>	244
<i>Ostatní poruchy spánku</i>	244

Extase	245
Hypnosa	246
<i>Zvířecí hypnosa</i>	247
<i>Hypnosa u člověka</i>	247
<i>Autohypnosa</i>	250
<i>Skupinová hypnosa</i>	250
<i>Posthypnotická sugesce</i>	250
Poruchy vědomí	250
<i>Stavy zúženého vědomí</i>	250
18 SMRT A CO S NÍ SOUVISÍ	253
Smrt	253
<i>Nesmrtelnost</i>	253
<i>Sunamitismus</i>	254
<i>Bludný Holanďan</i>	255
<i>Strašidelné lodi</i>	255
<i>Struldbrugové</i>	255
<i>Bytosti potenciálně nesmrtelné</i>	256
<i>Personifikace smrti</i>	256
<i>Ohlašování smrti</i>	257
<i>Projevy zemřelých v literárním zpracování</i>	259
<i>Lidé s „druhým zrakem“ a zvířata věštící smrt</i>	262
<i>Zjevování zvířat</i>	262
<i>Bílá paní</i>	263
<i>Vidění smrti v psychose</i>	263
Upíři	263
<i>Vampyrismus a psychiatrie</i>	269
Nekromantie (evokace)	270
Spiritismus	271
<i>Spiritismus a psychosy</i>	272
19 BIOLOGICKÉ RADIKÁLY A PSYCHICKÉ REAKCE	275
Biologické radikály	275
<i>Explose pohybová (hyperkinesis)</i>	275
<i>Thanatos</i>	275
<i>Apeilosis (výhružný postoj)</i>	276
<i>Pseudesis (přetvářka)</i>	276
Psychické reakce	277
<i>Racionalisace</i>	277
<i>Identifikace</i>	277
<i>Sublimace</i>	277
<i>Konverse</i>	278
<i>Submise</i>	278
<i>Resignace</i>	278

<i>Kompensace</i>	278
<i>Projekce</i>	279
<i>Reakce paradoxní</i>	279
<i>Suprese</i>	279
<i>Reakce autistická</i>	280
<i>Reakce histriónská</i>	280
<i>Reakce toxikomanická</i>	280
<i>Reakce paranoidní</i>	280
<i>Reakce účelová</i>	281
<i>Reakce protestní</i>	281
<i>Reakce hysterické</i>	281
<i>Hostilní reakce</i>	281
<i>Kletba a žehnání</i>	282
<i>Prokletí Barucha Spinozy</i>	283
<i>Zavírací kletby</i>	283
<i>Prokletý ostrov</i>	284
<i>Thanatolie</i>	286
<i>Kletba a lékařství</i>	287
20 HODNOCENÍ A HODNOTY	289
<i>Idolisace</i>	290
<i>Desidolisace</i>	291
<i>Vybájená místa dobrá a zlá</i>	291
<i>Peklo</i>	291
<i>Peklo řecké</i>	291
<i>Peklo židovské</i>	291
<i>Peklo křesťanské</i>	292
<i>Peklo muslimské</i>	294
<i>Peklo vietnamské</i>	294
<i>Peklo kambodžské</i>	294
<i>Nebe</i>	294
<i>Nebe řecké</i>	295
<i>Nebe křesťanské</i>	295
<i>Ráj židovský</i>	295
<i>Ráj muslimský</i>	295
<i>Eldorado</i>	296
<i>Skutečná místa dobrá a zlá</i>	296
<i>Hřbitovy a popraviště</i>	296
<i>Rozcestí</i>	297
<i>Jeskyně</i>	297
<i>Strašidelná místa</i>	297
<i>Strašidlo v Podskalí</i>	298
<i>Magické doby</i>	299
<i>Zvířata dobrá a zlá</i>	300

<i>Pavouk</i>	300
<i>Moucha</i>	300
<i>Skarabeus</i>	300
<i>Had</i>	301
<i>Kohout</i>	302
<i>Havran</i>	303
<i>Sova</i>	303
<i>Krysa</i>	304
<i>Kůň</i>	304
<i>Netopýr</i>	305
<i>Liška</i>	305
<i>Jiná zvířata</i>	306
Role zvířat při některých poruchách duševních	306
Rostliny dobré a zlé	307
<i>Ginseng</i>	308
<i>Mandragora</i>	308
<i>Kapradí</i>	309
<i>Černobýl</i>	310
<i>Blín a durman</i>	310
<i>Peyotl</i>	310
<i>Laskavec</i>	310
<i>Tis</i>	310
<i>Bez černý</i>	310
Přírodniny neživé dobré a zlé	311
Zvony	312
Posvátné předměty a posvátná místa	314
Prokleté věci	315
<i>Hoffmannovy povídky</i>	315
Prokleté doby	315

21 OKOLNOSTI VYTVÁŘEJÍCÍ A MĚNÍCÍ OSOBNOST VE ZDRAVÍ

A NEMOCI	317
Dědičnost	317
Prostředí	317
Sociální postavení	317
Výchova	318
Výživa	318
Klima	318
Makroklima a mikroklima	319
Bydlení	319
Povolání	319
Společnost	320
Životní situace a vlastní zážitky	320
Období životní	320

<i>Dětství</i>	320
<i>Puberta</i>	321
<i>Zralý věk</i>	321
<i>Involuce</i>	321
<i>Stáří</i>	322
22 LIDSKÉ TYPY	323
Pavlovovy typy	323
Jungovy typy	323
Kretschmerovy typy	324
Typy mytických osob	325
23 PŘÍČINY NEMOCÍ DUŠEVNÍCH	327
Před porodem a při porodu	327
Po porodu	327
24 PORUCHY DUŠEVNÍ A JEJICH VZTAH K NADPŘÍROZENÉMU A MAGICKÉMU	329
Oligofrenie	329
Psychopatie	330
Hysterická povaha	333
Historické a polohistorické osoby, o nichž se věřilo, že jsou nadány nadpří- rozenými schopnostmi	335
<i>Emanuel Swedenborg</i>	335
<i>Apollonios z Tyany</i>	337
<i>Albertus Magnus</i>	337
<i>Cornelius Heinrich Agrippa z Nettesheimu</i>	338
<i>Saint Germain</i>	338
<i>Alessandro Cagliostro</i>	339
<i>Tereza Neumannová z Konnersreutu</i>	340
<i>Naši pacienti s „nadpřírozenými“ schopnostmi</i>	340
<i>Nemocní — zakladatelé hnutí</i>	341
Melancholie	341
Mánie	342
Schizofrenie	342
Epilepsie (padoucnice)	344
<i>Slavní epileptici</i>	346
<i>Šavel</i>	346
<i>Mohamed</i>	347
<i>Jeanne d'Arc</i>	347
<i>Epilepsie u zvířat</i>	347
<i>Krysař hamelský</i>	347
Progresivní paralýza	348
Aterosklerosa	349